

13.1.2026

Ennallistamissuunnitelman valmistelun lainsäädäntöryhmän

9. kokous

Aika: Tiistai 13.1.2025 klo 13:00-15:00

Paikka: Aleksanterinkatu 4-10 A321 sekä Teams

Paikalla: Johanna Korpi (puheenjohtaja), Erja Werdi, Leila Suvantola, Iris Mäntylä (sihteeri) (ympäristöministeriö), Noora Herranen (maa- ja metsätalousministeriö), Teo Kangaspunta (työ- ja elinkeinoministeriö), Mari Pihalehto (oikeusministeriö)

Poissa: Karin Cederlöf, (maa- ja metsätalousministeriö), Antti Irljala (ympäristöministeriö)

1. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00. Edellisen kokouksen 4.12 pöytäkirja hyväksyttiin.

2. Valtiovarainministeriön uuden edustajan Niina Huotarin ja työryhmän esittäytyminen

Niina Huotari on nimetty lainsäädäntötyöryhmään Atro Anderssonin tilalle. Niina Huotari ja lainsäädäntötyöryhmän jäsenet esittäytyivät.

3. Koonti 4.12.2025 työryhmän kokouksen keskustelusta

Leila Suvantola kertasi 4.12 työryhmän kokouksessa käytyä keskustelua. Iris Mäntylä esitteli koonnin kokouksessa keskusteltujen vaihtoehtojen eduista ja riskeistä.

Todettiin, että esitetty koonti vastaa työryhmässä käytyä keskustelua ja tältä pohjalta voidaan edetä.

4. Ekologinen kompensatio ja heikentämättömyysvelvoitteen joustava soveltaminen

Leila Suvantola esitteli luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota ja sen suhdetta joustavaan soveltamiseen.

Keskustelu

- Keskusteltiin ekologisen kompensaaion velvoittavuudesta ennallistamisasetuksen perusteella sekä siitä, miltä osin kompensaaion tulisi olla velvoittavaa. Keskusteltiin mahdollisuudesta säilyttää vapaaehtoisen kompensaaion järjestelmä nykyisellään ja kohdentaa velvoittava ekologinen kompensatio ennallistamisasetuksen mukaisiin Natura-luontotyypeihin.
- Todettiin, että luonnonsuojelulain mukainen vapaaehtoisen ekologisen kompensaaion soveltamisala kattaa nykyisin kaikki luontotyypit ja elinympäristöt eikä sitä ole rajattu esimerkiksi luontotyyppin uhanalaisuuden perusteella. Keskusteltiin mahdollisuuksista luokitella luontotyyppiä eri kategorioihin siltä osin, miten ne soveltuvat ekologiseen kompensaaioon. Esimerkiksi, tulisiko ennallistamisasetuksen mukaisen ekologisen kompensaaion soveltaminen rajata sellaisiin luontotyypeihin, jotka soveltuvat parhaiten ekologiseen kompensaaioon. Tällöin kompensaaion

ulkopuolelle olisi mahdollista rajata luontotyyppejä, joita ei nykytutkimuksen perusteella voida palauttaa toisaalle, sekä laaja-alaisia ja yleisiä luontotyyppejä, joiden osalta yksittäinen heikennys ei oletettavasti vaarantaisi luontotyyppin tilaa luonnonmaantieteellisellä tasolla. Toisaalta todettiin, että luontotyyppejä ei välttämättä olisi tarpeen rajata lain tasolla kompensaaion ulkopuolelle, mikäli viranomaiskäsitelyssä voidaan tapauskohtaisesti arvioida, mikä on ekologisesti mahdollista tai tarpeellista.

- Keskustelussa tuotiin esiin, että ennallistamisasetuksen mukaisen ekologisen kompensaaion soveltamismahdollisuuksia saattaa myös rajata ennallistamisasetuksen 4 artiklan 13 kohdan mukainen edellytys, jonka mukaan ekologinen kompensaaio tulee kyseeseen ainoastaan vaihtoehtojen puuttuessa. Todettiin myös, että kapeampi soveltamisala voisi olla hallinnollisen taakan näkökulmasta perusteltu, sillä kompensaaiotapausten suuri määrä saattaisi nykyjärjestelmässä ruuhkauttaa viranomaiskäsitelyä.
- Keskusteltiin ekologisen kompensaaion tarpeesta tai veloitteesta tilanteissa, joissa luontotyyppin heikennys olisi luonteeltaan väliaikainen. Tällaisesta tilanteesta voisi olla kyse esimerkiksi silloin, kun toimenpiteet heikentävät luontotyyppin tilaa, mutta tila palautuu kohtuullisessa ajassa heikentävän toiminnan päätyttyä. Keskusteltiin siitä, miten ennallistamisasetuksen veloitteet suhteutuvat väliaikaiseen heikentämiseen ja tulisiko tällaisissa tapauksissa edellyttää kompensaaiota. Todettiin, että kompensaaion yleinen lähtökohta on pysyvän haitan hyvittäminen pysyvällä kompensaaionlailla.
- Todettiin, että vesiluontotyyppien ekologiseen kompensaaioon saattaa liittyä terrestrisistä ekosysteemeistä poikkeavia erityiskysymyksiä ja haasteita. Todettiin, että päästoperusteisesta vesikompensoaionlaasta on laadittu suppea lainsäädäntöselvitys, ja että selvitystyö jatkuu VN Tutkiva-hankkeessa vuoden 2026 aikana.

5. Työryhmän kevään työsuunnitelma sekä teemaryhmien ajankohtaiset asiat ja katsaus mahdollisiin lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin

Iris Mäntylä esitteli luonnosta lainsäädäntöryhmän kevään työsuunnitelmasta.

Keskustelu

- Keskusteltiin ennallistamissuunnitelman teemaryhmien työn etenemisestä sekä aikataulusta suhteessa lainsäädäntöryhmän työhön. Esimerkiksi, miten erotetaan heikentämättömyyden varmistamiseen tähtäävät toimenpiteet muista toimenpiteistä. Todettiin, että osa toimenpiteistä voi samanaikaisesti sekä varmistaa luontotyyppin tai lajin elinympäristön heikentämättömyyden että parantaa sen tilaa. Todettiin, että teemaryhmien puheenjohtajilta tarvitaan tietoa erityisesti heikentämättömyyden varmistamiseen kohdistuvista toimenpiteistä.
- Todettiin, että työryhmän aikatauluun vaikuttaa merkittävästi hallituksen esityksen suunnitellun lausuntokierroksen ajoittuminen. Loma-aikaan asettuvaa lausuntokierrosta olisi syytä pyrkiä välttämään.
- Todettiin, että lainsäädäntöryhmän työn kannalta keskeiset ennallistamissuunnitelmaa koskevat valtioneuvoston päätökseen sekä ennallistamissuunnitelman EU-formaattiin liittyvät täyttökohdat tulisi käsitellä lainsäädäntöryhmän tulevissa kokouksissa.

6. Taustamuistion jatkotyöstäminen

Iris Mäntylä esitteli taustamuistion työstämiseen liittyviä jatkoaskelia. Todettiin, että taustamuistion lainsäädännön nykytilaa käsittelevien osioiden tekstit yhtenäistetään ja että kustakin lainsäädännöstä laaditaan nykytilan arvioimiseksi lyhyt koonti.

7. Muut asiat

Todettiin, että METKA- ja maataloustukia koskevat tekstiosiot on viety osaksi taustamuistiota. Lisäksi todettiin, että tukimekanismeja koskevia suullisia esittelyitä ei ole välttämättä tarpeen pitää osana työryhmäkokouksia työryhmän tiivis aikataulu huomioiden.

Ympäristöministeriö selvittää tukisiko METKA:n nykytilaesittely esimerkiksi teemaryhmän 5 toimenpiteiden esittelyä lainsäädäntöryhmälle ja palaa suullisen esityksen ajankohtaan, mikäli se nähdään tarpeellisena.

Maa- ja metsätalousministeriöltä toivotaan lyhyt kuvaus vieraslajilainsäädäntöä koskevasta nykytilasta taustamuistioon.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 05.02.2025 klo 9:00-11:00.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:00.